

Jonstrup Statsseminarium. Den 31te Oktober 1892

Med behagelig Skrivelse af 24de September d. N. har Direktionen næst at tilstille mig i Afskrift en Skrivelse fra Kirke- og Undervisningsministeriet af 17de s. M. i Genhold til nævnte Skrivelse begært mine Ytringer med Hensyn til de i nævnte Skrivelse fremhævede 3 Hovedspørgsmaal. I denne Anledning skal jeg ikke undlade pligtstyldigt at ytre følgende; idet jeg i det væsentlige skal holde mig til de fremhævede Hovedspørgsmaal efter Ordenen.

Hvad det første Hovedspørgsmaal angaar, saa skal jeg først tillade mig at bemærke, at jeg ikke har haft nogen Anledning til at fravige min tidligere udtalte Anskuelse om det faare ønskelige i, at Skolelærereksamen blev henlagt til Seminarierne, og at der saaledes i Stedet for den nuværende Eksamenkommission anordnedes en Censurkommission, og jeg er overbevist om, at jeg i den Henseende ved mig i fuld Overensstemmelse saavel med navnlig afbøde berømte Mænd paa Skolevæsenets Omraade som og med mine Medlærere ved Seminariet. Tværtimod har enhver afholdt Eksamen kun bidraget til at bestyrke mig i min Overbevisning. Ikke at der dermed er tilfjet nogen Dadel mod Eksamenkommissionen, der efter min fulde Overbevisning røgte sit Rald med Samvittighedsfuldhed og efter Overbevisning, men alligevel efter sin Sammensætning nødvendig maa lade ikke lidet tilbage at ønske, baade set fra Eksaminandernes og de forberedende Læreres Synspunkt, baade hvad de Spørgsmaal og Opgaver, der stilles, angaar, navnlig ved den praktiske Prøve, der kun altfor ofte ikke spores at være appassede, hverken efter hvad der med Villighed kan fordres af vordende Lærere, hvis Uddannelse man ellers minder dem om at vogte sig for at mene afluttet, og heller ikke efter Børnernes Standpunkt, der eksamineres, idet det nu og da i det mindste hævdes, at der gives Eksaminanderne Opgaver at behandle med Børn af yngste Klasse, som aabenbart med Nytte og Forstaaelse kun ville kunne behandles med Børn af den ældre Klasse. Ved en Forandring af Eksamenkommissionen til en Censurkommission vilde ogsaa en anden Ulempe undgaaes, den nemlig, at der ikke tages tilstrækkeligt Hensyn ved Eksaminationen til de Lærebøger, hvor efter der undervises og forberedes i Overensstemmelse med Eksamensbestemmelserne, der selvfølgelig ikke alle indeholde det samme. Ofte spørges efter, hvad der maatte staa i en af disse, men ikke i en anden, og altsaa ikke med Hætte kan fordres, medens Ikke-Besvarelsen af et saadant Spørgsmaal naturligvis stader Eksaminanden, idet navnlig Censur maa forudsætte, at Eksaminator ikke spørger om andet end, hvad Eksaminanden bør vide, hvad han dog in casu ikke er forpligtet til. Det er naturligvis ikke Tanken ved denne Anke, at Seminariets Undervisningsfrihed i nogen Maade bør indskrænkes, men kun at sikre Eksaminanden en retfærdig Bedømmelse af hans Præstation.

Hertil kommer — og dette være sagt uden alle personlige Sidehensyn — at Skolelærereksamen i sin nuværende Form er en aldeles ukontrolleret Eksamen. Herved forstaaer jeg, at den savner den Enhed, den som enhver Domstol bør have, og vel her nærmest bør søges i Formandens Person og hans Opfattelse af sin Stilling. Efter min Opfattelse vil Formanden ikke blot have at udføre den ordnende og fordelende Virksomhed med Hensyn til Opgaver og Eksamenstider og med Udfærdigelse af Eksamensvidnesbryd m. m., men ogsaa flittigt og saa meget som muligt have at overvære Eksaminationen i de forskellige Fag, hvorved han alene kunde blive i Stand til at danne sig en Mening om, hvorvidt ogsaa alle Bestemmelser blive overholdte, eller om der maatte ved Opgaver og Bedømmelser dog ikke nu og da burde gøres berettigede Indvendinger. Som Forholdet